

Svar (24/7 95)

Socialministeren (Karen Jespersen):

Efter bistandslovens regler påhviler det kommunalbestyrelsen generelt at sikre, at ældre og handicappede får opfyldt deres behov for personlig pleje, praktisk bistand og omsorg.

Kommunalbestyrelsen har inden for de rammer, bistandsloven afstikker, både det økonomiske og det indholdsmæssige ansvar for at tilrettelægge ældre- og handicapomsorgen. Kommunalbestyrelsen afgør derfor, hvilke tilbud der skal stilles til rådighed for kommunens borgere, det nærmere indhold og udformningen af tilbudene, hvem der er berettiget til at modtage disse, samt hvilke ressourcer der skal anvendes til at løse opgaverne.

Socialministeren har således ikke mulighed for at give kommunerne instrukser eller pålæg om, hvordan ældreomsorgen skal tilrettelægges, men alene mulighed for at udsende vejledende retningslinier om administrationen af dette område.

Det kan oplyses, at den enkelte kommune efter *bistandslovens § 50* er ansvarlig for, at der findes en *hjemmehjælpsordning*, der sikrer, at der kan ydes praktisk bistand i hjemmene til husligt arbejde og personlige fornødenheder, som en person på grund af vedvarende lidelse eller svækkelse ikke selv kan klare – eller dog meget vanskeligt kan udføre på egen hånd.

Af pkt. 11 i Socialministeriets cirkulære af 30. oktober 1980 om praktisk bistand i hjemmet efter bistandsloven fremgår det, at formålet med at yde varig hjemmehjælp er at give modtageren af hjælpen mulighed for at blive i sit eget hjem, så længe det er muligt og ønskeligt, frem for at blive optaget på et plejehjem eller anden institution.

Der er ikke fastsat nærmere regler om omfanget af hjælpen, idet denne ydes efter kommunens konkrete vurdering af den enkeltes behov for hjælp. Der kan derfor – afhængigt af indholdet af den enkelte kommunes andre tilbud om hjælp til ældre – være forskel både på tildeling og udmåling af hjemmehjælp fra kommune til kommune.

Herudover påhviler det efter *bistandslovens §§ 60 og 74* kommunalbestyrelsen at sørge for, at personer, hvis tilstand kræver vedvarende tilsyn og pleje, som ikke kan ydes i deres hjem i dagtimerne, får mulighed for optagelse i *daghjem*, samt at sørge for, at der i fornødent omfang iværksættes *omsorgsarbejde* for pensionister.

I daghjem udføres de samme funktioner som i plejehjem, men daghjem adskiller sig fra plejehjem ved, at de, der »optages«, ikke bor der.

Omsorgsarbejde kan, jf. pkt. 14 i Socialstyrelsens vejledning af 18. august 1988 om nogle tilbud til ældre, førtidspensionister m.fl. efter bistandslovens § 60 og §§ 74–86, bestå i aktiviteter, der tager sigte på, at pensionister længst muligt kan blive i eget hjem, f.eks. en besøgsordning hos pensionister, der ikke eller kun vanskeligt kan færdes uden for deres eget hjem. Der kan desuden efter kommunens skøn iværksættes en række praktiske hjælpeforanstaltninger for hjemmeboende pensionister.

Det kan endvidere oplyses, at socialministeren den 24. maj 1995 – som led i de ældrepolitiske målsætninger om, at ældreomsorgen i videst muligt omfang skal tilrettelægges med udgangspunkt i de ældres behov, og at de ældre skal have størst mulig indflydelse på egne forhold – fremsatte et lovforslag (L 264) om bl.a. oprettelse af ældreråd og af klageråd på hjemmehjælpsområdet.

Efter dette lovforslag får kommunalbestyrelsen pligt til at høre ældrerådene, før der træffes beslutninger, der har særlig betydning for de ældre i kommunen, f.eks. om bygning af plejeboliger og om det årlige budget for ældreområdet.

Forslaget om oprettelse af klageråd på hjemmehjælpsområdet skal sikre, at ældre får mulighed for at klage over hjemmehjælpen.

Målet med forslagene om at oprette ældreråd og klageråd er at forbedre forholdene for de ældre ved at skabe dialog mellem kommunalbestyrelsen og de ældre og på denne måde sikre, at de ældre får konkret indflydelse på ældrepolitikken – både på det overordnede plan og på forhold, som vedrører hverdagen for den enkelte ældre.

Det kan oplyses, at der ved lov nr. 391 af 10. juni 1987 om ændring af bistandsloven bl.a. blev indført stop for opførelse af plejehjem og beskyttede boliger. Denne lovændring skal ses i sammenhæng med lov nr. 378 af 10. juni 1987 om boliger for ældre og for personer med handicap. Denne lov tager først og fremmest sigte på ved nybyggeri og ombygning i den eksisterende boligmasse at tilvejebringe selvstændige boliger, der er egnede til ældre. En del af disse boliger er indrettet, således at der ydes helt den samme pleje, som traditionelt ydes i plejehjem, mens andre er indrettet til brug for mindre plejekrævende beboere.